omgevingsdienst HAAGLANDEN

Vergadering Algemeen Bestuur
28 september 2023

Agendapunt 4.1 Normenkader 2023 en percentage verantwoordingsgrens

Inleiding
Nu verstrekken externe accountants een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekeningen. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wijzigt dit. Het Dagelijks Bestuur geeft dan een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Daarmee vervalt de rechtmatigheidsverantwoording onder het getrouwheidsoordeel van de accountant. De accountant kijkt dus nog wel of de rechtmatigheidsverantwoording 'juist' is.

Doordat de invoering als gevolg van de parlementaire behandeling langer heeft geduurd zal de rechtmatigheidsverantwoording gelden voor het eerst voor de jaarrekening 2023, die in het kalenderjaar 2024 wordt vastgesteld.

Met het opnemen van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken legt het Dagelijks Bestuur verantwoording af over naleving van wet- en regelgeving die relevant is voor de (financiële) processen binnen de Omgevingsdienst Haaglanden. Het Algemeen Bestuur stelt de hoogte van het de verantwoordingsgrens (de zogeheten rechtmatigheidsgrens) vast die bepalend is voor de financiële onrechtmatigheden die opgenomen moeten worden in deze rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast dient het normenkader, waarin de relevantie wet- en regelgeving is opgenomen, opnieuw te worden vastgesteld.

Normenkader
In het normenkader wordt vastgelegd welke wet- en regelgeving voor de naleving van de financiële processen relevant is. Het Dagelijks Bestuur is primair verantwoordelijk voor de naleving van wet- en regelgeving en moet dus permanent inzicht hebben in de actuele wet- en regelgeving. Ter versterking van de rol van het Algemeen Bestuur heeft de commissie BBV in de Kadernota rechtmatigheid 2022 (augustus 2021) geadviseerd het normenkader jaarlijks door het AB te laten vaststellen.

Het AB stelde op 29 november 2018 het Inkoop- en aanbestedingsbeleid ODH vast. In genoemd beleid wordt verwezen naar de Gids Proportionaliteit. Vanaf 2022 is als gevolg van de herziening van de Gids Proportionaliteit de (wettelijke) status gewijzigd. Als gevolg hiervan moeten de normbedragen van de Gids Proportionaliteit gevolgd worden bij meervoudig onderhandse en nationaal openbare procedures (wanneer de Gids Proportionaliteit onderdeel is van het normenkader).

Om te voorkomen dat deze statuswijziging onbedoeld impact zou hebben op de strekking van het rechtmatigheidsoordeel van de accountant over het boekjaar 2023 wordt voorgesteld het Inkoop- en aanbestedingsbeleid ODH geen onderdeel meer te laten uitmaken van het normenkader 2023. De verwijzing in het beleid naar de Gids Proportionaliteit zou namelijk inhouden dat alle aanbestedingen moeten worden gecontroleerd. Dat is echter onnodig, gelet op het risicoprofiel van de ODH. Het is bovendien een ongewenste verzwaring van de controlelast en ook elders in het land niet gebruikelijk. Daarbij controleert de ODH ook zelf aan de hand van de eigen spendanalyses. De controle op de aanbestedingen boven de Europese aanbestedingsgrens blijft van toepassing. Met de voorgestelde aanpassing van het normenkader wordt de bestaande lijn van de accountantscontrole derhalve gecontinueerd.

Verantwoordingsgrens
Door de wetgever is bepaald dat de verantwoordingsgrens binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de Omgevingsdienst, inclusief de dotaties aan de reserves, moet vallen. Op dit moment hanteert de accountant een percentage van 1% voor de uitvoering van zijn rechtmatigheidscontrole, zoals dat nu is voorgeschreven door de wetgever (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden). Het Algemeen Bestuur is vrij om ieder percentage tussen de 0% en 3% als verantwoordingsgrens vast te stellen.

De commissie Bedrijfsvoering, Auditing Decentrale Overheden (BADO) onderstreept dat er na de invoering van de rechtmatigheids-verantwoording, sprake zal zijn van een groeiproces. Dit zal voor zowel gemeenten als accountants een leerproces zijn. Iedereen moet gaan ervaren hoe dit in de praktijk werkt. Op 13 juli 2022

heeft het AB het normenkader 2022 vastgesteld en het percentage verantwoordingsgrens bepaald op 3%. Omdat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording een jaar is doorgeschoven heeft PricewaterhouseCoopers (PwC), als huisaccountant van de Omgevingsdienst, geadviseerd het percentage verantwoordingsgrens voor het verslagjaar 2023 te handhaven op 3%. Op basis van opgedane ervaringen met de rechtmatigheidsverantwoording zal voor de jaren erna worden bekeken of en met welk percentage de verantwoordingsgrens naar beneden kan worden bijgesteld.

Bijlagen

Besluit vaststelling Normenkader rechtmatigheid 2023 en percentage verantwoordingsgrens

Voorstel

Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur voor:
1. het normenkader rechtmatigheid 2023 vast te stellen zoals opgenomen in bijlage 1;
2. het percentage verantwoordingsgrens voor het verslagjaar 2023 vast te stellen op 3%.

Het Algemeen Bestuur van de omgevingsdienst Haaglanden;

Gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 12 oktober 2023;

BESLUIT:

1. Het normenkader rechtmatigheid 2023 met hierin de van toepassing zijnde externe en interne regelgeving vast te stellen volgens bijlage 1;
2. Het grensbedrag, te hanteren in de rechtmatigheidsverantwoording over verslagjaar 2023, vast te stellen op 3% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 30 november 2023.

De secretaris,

Mr. Chr. van der Kamp

De voorzitter,

M.R. Ferwerda Msc.

Bijlage 1. Normenkader rechtmatigheid 2023 (overzicht relevante wet- en regelgeving)

Kader	**Wet- en regelgeving**
Europese regelingen	EG-richtlijn 2004/18/EG betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten
Nationale regelingen	Aanbestedingswet
	Algemene wet bestuursrecht
	Algemene wet inzake rijksbelastingen
	Ambtenarenwet 2017
	Besluit accountantscontrole decentrale overheid (Bado)
	Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV)
	Besluit proceskosten bestuursrecht
	Cao SGO 2023
	Pensioenwetgeving
	Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
	Werkkostenregeling (WKR)
	Wet financiering decentrale overheden (Fido)
	Wet financiering sociale verzekeringen
	Wet gemeenschappelijke regelingen
	Wet Markt en Overheid
	Wet op de loonbelasting 1964
	Wet op de omzetbelasting 1968
	WNT (Wet normering topinkomens)
	Zorgverzekeringswet
Interne regelingen	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden
	Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden
	Treasurystatuut Omgevingsdienst Haaglanden
	Mandaatbesluit voor Omgevingsdienst Haaglanden
	Ondermandaatbesluit ODH 2023
	Nota Investeren, waarderen en afschrijven Omgevingsdienst Haaglanden
	Integrale Nota Weerstandsvermogen en riscobeheer, reserves en voorzieningen

omgevingsdienst Haaglanden

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Oplegnotitie

Vergadering Algemeen Bestuur
28 september 2023

Agendapunt 5.1 Leges

I. Aanleiding

In het AB van 6 juli 2023 stond het onderwerp leges op de agenda, verder: de memo *milieuleges* (zie bijlage 2) en is feedback opgehaald. Hierbij is geconstateerd dat gemeenten nu nog verschillende beelden hebben en in verschillende fasen verkeren voor wat betreft de invulling van de leges.

Verschillende gemeentes hebben de voorkeur uitgesproken voor een eenvoudige variant zoals voorgesteld in de memo milieuleges. Daarnaast hebben verschillende gemeentes ook aangegeven leges te willen heffen vanaf 1 januari 2024. Het DB heeft de voorkeur uitgesproken voor een uniforme invulling van de leges in de regio Haaglanden.

De gemeente Zoetermeer heeft al gekozen om per 1-1-2024 leges te gaan heffen en heeft hiervoor een raadsvoorstel uitgewerkt. Het raadsvoorstel van Zoetermeer kan als model worden gebruikt voor de regio. Om te bepalen of het raadsvoorstel van Zoetermeer aansluit bij het memo milieuleges is nog wel een vergelijk nodig. Daarnaast moet worden bekeken welke invulling er binnen het model mogelijk is.[1]

Deze notitie geeft een analyse van het raadsvoorstel van Zoetermeer. Op basis van deze analyse wordt vervolgens een aanbeveling gedaan voor een uniforme invulling van de leges bij de Haaglanden gemeenten met het model van Zoetermeer.

II. Analyse Format Zoetermeer

De gemeente Zoetermeer heeft gekozen voor een vereenvoudigde versie van het VNG-model. Het format van de gemeente Zoetermeer voldoet aan de voorwaarde van een eenvoudige inpassing in de legesverordening. In het format van Zoetermeer is in afwijking van de eenvoudige versie van het VNG-model een milieubelastende activiteit (MBA's) opgenomen apart, en een uitsplitsing in 1, 2 tot 5, en 5 of meer voor MBA's voor afdelingen 3.2 tot 3.9 van het Bal. Daarnaast zijn er tarieven voor lozingsactiviteiten, maatwerkvoorschriften, gelijkwaardigheid en een MER-rapportage.

Het format van Zoetermeer sluit aan op de suggestie gedaan in de memo *milieuleges* van de ODH van 22 juni. In het model van de gemeente Zoetermeer is op twee punten een andere invulling gekozen:

1) Bij de milieuleges voor afdelingen 3.2 tot 3.9 van het Bal heeft Zoetermeer gekozen voor 3 tarieven:
- Tarief voor 1 MBA
- Tarief voor 2 tot 5 MBA's
- Tarief voor of 5 of meer MBA's

In het memo milieuleges is voorgesteld om een tarief op te nemen **per milieubelastende activiteit. Hiermee sluit het tarief beter aan bij de uitgevoerde werkzaamheden. Er is immers per MBA een beoordeling nodig en per MBA worden voorschriften gesteld in de vergunning.** De overkoepelende

[1] Zie agendapunt 6b: zie https://zoetermeer.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/d5f41a34-c47a-4b43-b4bb-6514804d51ed

werkzaamheden zijn wel lager (1 keer publiceren etc.). Om deze reden is er voor een gebundelde aanvraag wel een lager tarief.

De keuze voor de tariefsopbouw heeft invloed op de leges opbrengsten. De leges mogen niet meer dan kostendekkend zijn. Pm: Voor rapportage en werkzaamheden vanuit de ODH heeft de keuze geen consequentie

2) Zoetermeer hanteert **afwijkende tarieven** (in hun voorstel). De ODH geeft aan in het memo aan te willen sluiten bij de tarieven zoals opgenomen in de reeds vastgestelde legesverordeningen van de Provincie Zuid-Holland. Dit zijn hogere tarieven dan gehanteerd door Zoetermeer. De in het memo leges voorgestelde tarieven zijn marktconform en dekken een groter deel van de kosten voor de vergunning. **Let wel, deze tarieven zijn nog steeds niet kostendekkend.** Op een later moment kan gekeken worden naar een tarief dat gebaseerd is op managementinformatie uit de gehele uitvoeringsketen.

III. Voorstel milieuleges in de legesverordening

Het format van de gemeente Zoetermeer kan als model dienen voor een uniforme aanpak van de milieuleges binnen Haaglanden. Wij stellen wel voor de invulling op twee punten te wijzigen:

- Marktconforme tarieven op te nemen in de legesverordening. Deze sluiten dan meer aan bij tarieven in omringende gemeenten (en op de tarieven van omringende omgevingsdiensten) en dekken een groter deel van de kosten
- Een tarifering per milieubelastende activiteit te kiezen omdat dit beter aansluit bij ‘de gebruiker betaalt’. Iemand die 4 MBA’s aanvraagt betaalt dan meer dan iemand die er 2 aanvraagt, in tegenstelling tot de tarifering suggestie van de gemeente Zoetermeer, waar ze beide dan hetzelfde zouden betalen.

Voor de werkzaamheden van de ODH maakt de keuze voor de invulling van het model niet uit. Voor de leges-rapportage vanuit de Omgevingsdienst Haaglanden zijn beide punten niet essentieel. Mocht het AB/DB besluiten om de invulling van de gemeente Zoetermeer over te nemen kunnen wij hiermee werken. Echter raden wij aan deze twee wijzigingen mee te nemen om zo meer uniformiteit te bewerkstelligen in legesheffing (conform de praktijk van omliggende gemeenten buiten de regio en Omgevingsdiensten) en meer te halen uit de nieuw te heffen milieuleges.

Bijgevoegd een voorstel (bijlage 1) waarin dit is verwerkt.

IV. Vervolg

Het vervolg is de invoeging van dit format in Hoofdstuk 2 van de legesverordeningen 2024. Deze taak ligt bij de gemeenten. De legesverordeningen moeten voor het nieuwe jaar 2024 zijn vastgesteld. De wens is uitgesproken om hier ambtelijke afstemming over te laten plaatsvinden. Dit kan plaatsvinden tijdens het AOO van 25 september a.s. De uitkomst van deze afstemming wordt ter vergadering met u gedeeld.

Bijlagen	1) Legessuggestie beperkt gedifferentieerde vorm 2) Memo leges behandeld in het AB van juli 2023

Voorstel
Kennisnemen van deze memo

- **Bijlage 1: Legessuggestie beperkt gedifferentieerde vorm**

Milieubelastende activiteiten	
Omgevingsplanactiviteit: milieubelastende activiteit	
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Omgevingswet, bestaande uit een milieubelastende activiteit zoals bedoeld in het omgevingsplan, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 3.360, -
Overige milieubelastende activiteiten (afdelingen 3.2 tot en met 3.9 Besluit activiteiten leefomgeving)	
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op één of meer milieubelastende activiteiten, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Omgevingswet onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	
Voor één milieubelastende activiteit:	€ 3.360, -
Voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 2.800, -
Voor vijf of meer milieubelastende activiteiten. Per milieubelastende activiteit:	€ 2.240, -

Paragraaf 2.6 Lozingsactiviteiten	**Voorstel Tarief ODH**
Lozingsactiviteit niet afkomstig van milieubelastende activiteit	
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij de gemeente, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder c, onder 1, van de Omgevingswet, en het gaat niet om het lozen van water of stoffen afkomstig van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 500,-
Lozingsactiviteit afkomstig van milieubelastende activiteit	
Als de aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een lozingsactiviteit op een oppervlaktelichaam in beheer bij de gemeente, als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder c, onder 1, van de Omgevingswet, bestaande uit het lozen van afvalwater, koelwater of stoffen afkomstig van een milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, onverminderd het bepaalde in de andere artikelen van dit hoofdstuk als het ook gaat om de in die artikelen bedoelde activiteiten:	€ 1.000, -

Paragraaf 2.9 Maatwerkvoorschriften	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.36 Maatwerkvoorschriften bij milieubelastende activiteiten	
Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving betrekking heeft op:	
één milieubelastende activiteit als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief:	€ 3.360, -
twee tot vijf milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, in afwijking van artikel 2.3, per milieubelastende activiteit:	€ 2.800, -
vijf of meer milieubelastende activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, bedraagt het tarief, in afwijking van artikel 2.3, per milieubelastende activiteit:	€ 2.240, -
Als de aanvraag om een of meer maatwerkvoorschriften betrekking heeft op een andere milieubelastende activiteit dan bedoeld in artikel 2.36, bedraagt het tarief per milieubelastende activiteit:	€ 3.360, -

Paragraaf 2.10 Gelijkwaardigheid	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.38 Gelijkwaardige maatregel	
Als de aanvraag om toestemming voor een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet betrekking heeft op een milieubelastende activiteit, bedraagt het tarief:	€ 2.240, -

Paragraaf 2.12 Modaliteiten	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.49 Beoordeling onderzoeksrapporten	
f. voor de beoordeling van een milieueffectrapportage (MER):	€ 3.360, -

omgevingsdienst Haaglanden

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Oplegnotitie

Vergadering Algemeen Bestuur
6 juli 2023

Agendapunt	5	Leges onder de Omgevingswet

In de vergadering van het Dagelijks Bestuur (DB) van 6 april 2023 is de notitie mogelijkheden gemeentelijke milieuleges regio haaglanden besproken. Het DB heeft de ODH gevraagd een voorstel te doen voor de tarieven die gemeenten op kunnen nemen in hun legesverordening voor de milieuproducten.

De ODH heeft twee sporen uitgewerkt, één voor gemeentes die per inwerkingtreding Omgevingswet (1-1-2024) leges willen heffen en één voor gemeentes die eerst een jaar monitoring in willen bouwen voor implementatie.

Milieuleges op basis van een marktconform tarief per 1-1-2024

Het is voor de ODH niet mogelijk om een representatief tarief voor te leggen op basis van historische productiecijfers. De producten onder de Omgevingswet werken sterk af van de huidige producten. Wanneer we de huidige productiegegevens hanteren ontstaat een erg grove schatting van de benodigde uren, en wordt mogelijk een vertekend beeld weergegeven van de echte kosten. Dit betekent dat een realistische uurbesteding aan een activiteit moeilijk gegeven kan worden.

Als alternatief voor de methode om op basis van historische productiegegevens een legestarief te bepalen kan de ODH een marktconform tarief bepalen. Ter ondersteuning van de invoering van leges voor milieutaken heeft de ODH daarom twee varianten van detaillering van de tarieven uitgewerkt die in de gemeentelijke legesverordening opgenomen kunnen worden: Een eenvoudige versie met enkele tarieven en een uitgebreide (gedifferentieerde) versie voor tarieven conform het VNG-werkmodel. In de bijlagen vindt u twee voorstellen opgenomen voor de tarieven.

Voor de voorgestelde tarieven in bijlage 1 is zowel gekeken naar de provinciale legesverordening en de milieuleges voorgesteld door andere OD's. Uiteindelijk is gekozen om de tarieven uit de provinciale legesverordening over te nemen aangezien dit een redelijk gemiddelde is met de omliggende Omgevingsdiensten. In bijlage 2, de uitgebreidere variant, wordt het VNG-model gevolgd.

Omdat voor veel gemeenten de milieuleges een beperkt onderdeel van de inkomsten betreft, is het een reële optie om te kiezen voor de eenvoudige variant. Deze kan op een later moment verder worden gedifferentieerd als dit gewenst is.

Tarieven op basis van ervaringscijfers

Voor het heffen van milieuleges op basis van ervaringscijfers is tijd nodig. In deze variant bepaalt de ODH op basis van de monitoring van de benodigde uren en kosten voor de milieuproducten onder de Omgevingswet kentallen voor de milieuproducten. Deze kentallen worden in de jaren na inwerking treden van de Ow geijkt. Op basis van deze kentallen, aangevuld met de kosten van de gemeente en andere ketenpartners wordt een voorstel gedaan voor de milieuleges. Hierdoor kan een beter onderbouwd tarief worden voorgesteld.

Wanneer een gemeente kiest om leges te gaan heffen zijn er dus twee opties:

1. Leges gaan heffen per 1 januari 2024, waarbij gekozen kan worden tussen twee varianten. Een eenvoudige versie met enkele tarieven en een uitgebreide (gedifferentieerde) versie voor tarieven conform het VNG-werkmodel.

2. Per 1 januari 2025 leges te gaan heffen op basis van de productiecijfers na een jaar werken met de Omgevingswet.

Bijlagen

1. Eenvoudige versie tarieven
2. Een uitgebreide (gedifferentieerde) versie voor tarieven conform het VNG-werkmodel.

Voorstel

Het DB wil graag weten of het AB nog steeds zoveel mogelijk samen op wil trekken en op dezelfde grondslag tot legesheffing wil besluiten.

Bijlage 1: Legessuggestie beperkt gedifferentieerde vorm

Voor de voorgestelde tarieven is zowel gekeken naar de provinciale legesverordening en de milieuleges voorgesteld door andere OD's. Uiteindelijk is gekozen om de tarieven uit de provinciale legesverordening over te nemen aangezien dit een redelijk gemiddelde is met de omliggende Omgevingsdiensten. In deze bijlage 1 is er geen differentiatie aangebracht tussen de verschillende type bedrijfsactiviteiten maar is alleen de MBA als activiteit overgenomen en zijn tarieven bepaald op basis van het aantal aangevraagde MBA's.

Milieubelastende activiteit	
Voor één milieubelastende activiteit:	€ 3.360, -
Voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 2.800, -
Voor vijf of meer milieubelastende activiteiten. Per milieubelastende activiteit:	€ 2.240, -

Paragraaf 2.6 Lozingsactiviteiten	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.21 Lozingsactiviteit niet afkomstig van milieubelastende activiteit	€ 500,-
Artikel 2.22 Lozingsactiviteit afkomstig van milieubelastende activiteit	€ 1.000, -

Paragraaf 2.9 Maatwerkvoorschriften	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.36 Maatwerkvoorschriften bij milieubelastende activiteiten	
Voor één maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift:	€ 3.360, -
Voor twee tot vijf maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften, per voorschrift:	€ 2.800, -
Voor vijf of meer maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften. Per voorschrift:	€ 2.240, -

Paragraaf 2.10 Gelijkwaardigheid	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.38 Gelijkwaardige maatregel	
Als de aanvraag om toestemming voor een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet betrekking heeft op een milieubelastende activiteit, bedraagt het tarief:	€ 2.240, -

Paragraaf 2.12 Modaliteiten	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.49 Beoordeling onderzoeksrapporten	
f. voor de beoordeling van een milieueffectrapportage (MER):	€ 3.360, -

Bijlage 2: Legessuggestie volgens VNG-model (verder gedifferentieerd naar verschillende bedrijfstypen)

Bijlage 2 geeft de differentiatie in werkzaamheden zoals die is opgenomen in het model van VNG. Voor de voorgestelde tarieven is vooralsnog uitgegaan van de tarieven zoals die zijn opgenomen in de provinciale legesverordening aangezien dit een redelijk gemiddelde is met de omliggende Omgevingsdiensten. Wanneer gemeenten in de toekomst de tarieven willen differentiëren staan de verschillende bedrijfstypen er al in.

Zie volgende bladzijde

Paragraaf 2.5 Milieubelastende activiteiten	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.12 Omgevingsplanactiviteit: milieubelastende activiteit	
Per milieubelastende activiteit	€ 3.360, -
Artikel 2.13 Activiteiten die bedrijfstakken overstijgen (afdeling 3.2 Besluit activiteiten leefomgeving)	
Voor één milieubelastende activiteit:	€ 3.360, -
Voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 2.800, -
Voor vijf of meer milieubelastende activiteiten. Per milieubelastende activiteit:	€ 2.240, -
Artikel 2.14 Nutssector en industrie (afdeling 3.4 Besluit activiteiten leefomgeving)	
Voor één milieubelastende activiteit:	€ 3.360, -
Voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 2.800, -
Voor vijf of meer milieubelastende activiteiten. Per milieubelastende activiteit:	€ 2.240, -
Artikel 2.15 Afvalbeheer (afdeling 3.5 Besluit activiteiten leefomgeving)	
Voor één milieubelastende activiteit:	€ 3.360, -
Voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 2.800, -
Voor vijf of meer milieubelastende activiteiten. Per milieubelastende activiteit:	€ 2.240, -
Artikel 2.16 Agrarische sector (afdeling 3.6 Besluit activiteiten leefomgeving)	
Voor één milieubelastende activiteit:	€ 3.360, -
Voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 2.800, -
Voor vijf of meer milieubelastende activiteiten. Per milieubelastende activiteit:	€ 2.240, -
Artikel 2.17 Dienstverlening, onderwijs en zorg (afdeling 3.7 Besluit activiteiten leefomgeving)	
Voor één milieubelastende activiteit	€ 3.360, -
Artikel 2.18 Transport, logistiek en ondersteuning daarvan (afdeling 3.8 Besluit activiteiten leefomgeving)	
Voor één milieubelastende activiteit:	€ 3.360, -
Voor twee tot vijf milieubelastende activiteiten, per milieubelastende activiteit:	€ 2.800, -
Voor vijf of meer milieubelastende activiteiten. Per milieubelastende activiteit:	€ 2.240, -
Artikel 2.19 Sport en recreatie (afdeling 3.9 Besluit activiteiten leefomgeving)	
Voor één milieubelastende activiteit	€ 3.360, -

Paragraaf 2.6 Lozingsactiviteiten	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.21 Lozingsactiviteit niet afkomstig van milieubelastende activiteit	€ 500,-
Artikel 2.22 Lozingsactiviteit afkomstig van milieubelastende activiteit	€ 1.000, -

Paragraaf 2.9 Maatwerkvoorschriften	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.36 Maatwerkvoorschriften bij milieubelastende activiteiten	
Voor één maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift:	€ 3.360, -
Voor twee tot vijf maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften, per voorschrift:	€ 2.800, -
Voor vijf of meer maatwerkvoorschriften of vergunningvoorschriften. Per voorschrift:	€ 2.240, -

Paragraaf 2.10 Gelijkwaardigheid	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.38 Gelijkwaardige maatregel	
Als de aanvraag om toestemming voor een gelijkwaardige maatregel als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet betrekking heeft op een milieubelastende activiteit, bedraagt het tarief:	€ 2.240, -

Paragraaf 2.12 Modaliteiten	**Voorstel Tarief ODH**
Artikel 2.49 Beoordeling onderzoeksrapporten	
f. voor de beoordeling van een milieueffectrapportage (MER):	€ 3.360, -

omgevingsdienst Haaglanden

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Oplegnotitie

Vergadering Algemeen Bestuur
28 september 2023

Agendapunt 5.2 Bodemtaken onder de Omgevingswet

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1-1-2024) treden er veranderingen op in de taken en bevoegdheden op het gebied van bodem. Het AB van de ODH heeft in juli 2023 aangegeven dat zij geïnformeerd wil worden over de overdracht van de bodemtaken in relatie tot de taakuitvoering door de ODH. Deze memo gaat kort in op de kern van de verandering en de stappen die komende tijd in het kader van de overdracht door de ODH worden voorzien. Deze processtappen zijn aanvullend op het proces van de “warme overdracht” vanuit de provincie naar gemeenten.

Kern van de veranderingen

Onder de Omgevingswet worden gemeenten voor de meeste bodemtaken het bevoegd gezag. Daarmee verschuiven er vooral taken van de provincie naar gemeenten.

Voor een nieuwe verontreiniging die ontstaat na 1 januari 2024 geldt de Omgevingswet en is de gemeente bevoegd, ook voor de nazorg. Voor meldingen van het Besluit Bodemkwaliteit (straks de Milieu Belastende Activiteiten (MBA’s) ‘Toepassen’ en ‘Tijdelijk opslaan’) blijft het bevoegd gezag de gemeente. Meldingen op grond van het Besluit uniforme saneringen (BUS-meldingen) zijn onder de Omgevingswet niet meer van toepassing (alleen nog onder het Overgangsrecht) en worden onder de Omgevingswet vervangen door de MBA 'Saneren van de bodem' of 'Graven in de bodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit'. Hiervoor geldt een meldingsplicht, ook als er meer dan 25 m^3 ontgraven wordt (huidige grens waarboven thans een saneringsbesluit genomen moet worden).

Voor lopende saneringen en nazorg en voor verontreinigingen ontstaan tussen 1987 en 1-1-2024 geldt het overgangsrecht (Wet bodembescherming/ Wet milieubeheer). De bevoegdheid hiervoor blijft (eeuwigdurend) bij de provincie. Ook voor grondwater blijft de provincie het bevoegd gezag. Voor grondwater heeft de provincie in de Provinciale Omgevingsverordening regels opgenomen met betrekking tot bodemtoets en grondwatersanering, die voor de gemeenten gelden.

Voor de MBA’s (waar de meeste bodemtaken onder vallen onder de Omgevingswet) geldt dat de uitvoering bij de ODH berust, omdat het hier gaat om basismilieutaken.

Processtappen op hoofdlijn

Omdat er bij de invoering van de Omgevingswet voor de bodemtaken veel verandert is het niet eenvoudig om alle veranderingen 1 op 1 in beeld te brengen. Daarvoor is ook afstemming met deelnemers nodig en zal een translatie gemaakt moeten worden van de oude naar de nieuwe situatie. Uiteindelijk dient de nieuwe situatie voor de bodemtaken te worden vastgelegd voor zowel het bestuur als de ambtelijke opdrachtgevers en ODH-medewerkers. Navolgend worden de hiervoor benodigde processtappen beschreven.

1) ***Inventarisatie veranderingen***
   Als eerste wordt (in essentie) in beeld gebracht wat er verandert in de regelgeving. De belangrijkste veranderingen zijn hiervoor al genoemd. Vervolgens wordt in beeld gebracht welke effect dit heeft op de uitvoering van de bodemtaken. Hierbij gaat het om “waaruit bestaat de taak” en namens wie wordt de taak uitgevoerd. Resultaat is het benoemen van de producten onder de Omgevingswet en wie daarvoor

opdrachtgever (bevoegd gezag) is. Daarbij speelt mee dat er onder de Omgevingswet enkele nieuwe taken ontstaan, zoals een maatwerkbesluit en grondwatertoets.

2) ***Effect per gemeente***
Voor de provincie wordt de nieuwe situatie via een eigen proces in beeld gebracht. Voor gemeenten dient dit nog plaats te vinden. Voor de omvang van de “nieuwe” taken zal eerst met een verkenning op basis van historische gegevens worden gekeken naar de omvang van de huidige situatie. De meest simpele benadering is hierbij te kijken naar het aantal BUS-meldingen, omdat dit naar verwachting de grootste bulk is. Dit beeld zal worden aangevuld met de nieuwe taken (zoals de grondwatertoets uit de Provinciale Omgevingsverordening, toevalstreffers en maatwerkbesluiten uit de Omgevingswet) en eventueel te verwachten ontwikkelingen per gemeente. Met dit inzicht kan een beeld worden geschetst van het globale volume en de samenstelling van de bodemtaken.

3) ***Gesprek over Plustaken***
Voor gemeenten die in de huidige situatie reeds alle bodemtaken bij ODH hebben neergelegd, geldt dat ook straks alle bodem(plus)taken door ODH worden uitgevoerd. Sommige gemeenten voeren nog zelf enkele bodem(plus)taken uit. Het gaat daarbij onder andere om toetsen van bodemonderzoek bij bouw, bij nul- en eindsituatie en het bijhouden van bodeminformatie in een bodeminformatiesysteem (BIS). Deze gemeenten en ODH zullen met elkaar afstemmen wie in de nieuwe situatie deze taak gaat uitvoeren (gemeente zelf of ODH). Sommige taken die nu nog door de gemeenten zelf worden uitgevoerd (zoals graven > 25 m^3 in grondkwaliteit < I-waarde) vallen straks onder de Omgevingswet onder een MBA en worden daarmee basismilieutaken die bij de ODH belegd moeten worden. Voor de gemeente Den Haag geldt (als huidig bevoegd gezag Wbb) een bijzondere situatie dat er relatief weinig verandert. Alleen de bevoegdheid rond grondwater verschuift naar de provincie, tenzij sprake is van een locatie waarvoor overgangsrecht van toepassing is. Met alle gemeenten zal afgestemd moeten worden of er extra tijd beschikbaar moet komen voor beleidsmatige ondersteuning.

4) ***Transitie van oud naar nieuw***
Op basis van voorgaande stappen en voorbereidingen wordt de omzetting van de oude naar nieuwe situatie voorbereid. De omzetting in het ODH-zaaksysteem (werkprocessen en documenten) is reeds in uitvoering. De beoogde uitwerking betreft onder andere de uitwerking van producten, kengetallen, productprijs en aantallen per product per deelnemer. Ook wordt een inschatting gemaakt van de tijd die gedurende de eerste periode van inwerkingtreden nodig is voor uitleg (intern/extern) en het bijstellen van werkwijzen op basis van ervaringen (“al doende”).

5) ***Vastleggen nieuwe situatie***
Het resultaat van de voorgaande stappen is een inschatting per deelnemer van de nieuwe taakuitvoering door de ODH in termen van aantallen producten en kosten. Dit resultaat zal vastgelegd dienen te worden in de begrotingscyclus (bestuurlijk) en in de werkplannen 2024 (ambtelijk). Afhankelijk van het verloop van de voorgaande stappen wordt gestreefd naar een realisatie in het najaar van 2023.

Afstemming van voornoemde stappen gebeurt ambtelijk in het gezamenlijk Bodemoverleg Haaglanden voor de gezamenlijke aspecten en in individuele gesprekken voor de maatwerkafstemming.

Bijlagen	-

Voorstel

1. Kennisnemen van het memo

omgevingsdienst Haaglanden

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Oplegnotitie

Vergadering Algemeen Bestuur
28 september 2023

Agendapunt	5.3	Modelverordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht)

Op verzoek van het ambtelijk overleg opdrachtgevers wordt u geïnformeerd over de verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht.

De ODH werkt conform de verordening kwaliteit VTH die door de gemeenten en provincie is vastgesteld. Deze verordening regelt de kwaliteit van de in opdracht van de colleges van burgemeester en wethouders en van gedeputeerde staten uitgevoerde vergunningverlenings-, toezicht- en handhavingstaken (VTH) van het omgevingsrecht door de Omgevingsdienst Haaglanden.

De Omgevingswet (hierna: Ow) treedt op 1 januari 2024 in werking. Hiermee vervalt de huidige Wet algemene bepalingen omgevingsrecht als grondslag voor de Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht (hierna: VTH). De VNG heeft samen met IPO een nieuwe Model Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) opgesteld, zie bijlage. Deze verordening U&H heeft de artikelen 18.20 en 18.23 van de Ow als grondslag.

- Artikel 18.20 beschrijft een zorgplicht voor in principe alle VTH-taken van het bevoegd gezag. Het artikel laat open hoe bevoegd gezagen dit invullen. Een optie is om dit via een verordening te doen.
- Artikel 18.23 gaat over de taken die onder het basistakenpakket vallen. Hiervoor geldt dat het kwaliteitsniveau via een verordening moet vastliggen. Omdat deze taken verplicht zijn ondergebracht bij omgevingsdiensten moeten ook zij afspraken maken over de formulering van de kwaliteitscriteria.

Gemeenten en provincie kunnen deze nieuwe modelverordening implementeren door dit model als basis te nemen voor een eigen lokale verordening U&H en deze in procedure nemen. De raad moet deze vaststellen.

De kwaliteitscriteria voor de kritische massa (deskundigheid en ervaring) zijn verplicht voor VTH-taken van het basistakenpakket van de omgevingsdiensten. Voor de eigen VTH-taken kan men deze ook van toepassing verklaren.

Omdat het om een technische aanpassing gaat, nl. verandering van de wettelijke grondslag van de verordening, maar er inhoudelijk niet veel veranderd, is de vaststelling voor 1 januari geen absolute must. De ODH voldoet immers voor alle ondergebrachte milieutaken aan de geldende kwaliteitscriteria.

Bijlagen	- Model Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht)

Voorstel
Ter kennisname

Model Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) (nieuw model, November 2021)

Leeswijzer modelbepalingen

- [...] of [iets] = door gemeente OF provincie in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 6, tweede lid.
- [iets OF iets] = door gemeente OF provincie te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 2.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 4, tweede lid, onder d.
- [(iets)] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente OF provincie, zie bijvoorbeeld artikel 4, tweede lid, onder d.
- Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 4, tweede lid, onder d, dat facultatief is, maar waarbij er ook een keuze gemaakt moet worden als het wordt overgenomen.
- Eventuele nadere toelichting bij te maken keuzes is opgenomen in de toelichting.

Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief.

Besluit van [[de raad van de gemeente [naam gemeente] OF provinciale staten van de provincie [naam provincie]] tot vaststelling van de Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) [naam [gemeente OF provincie] en eventueel jaartal] (Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) [naam [gemeente OF provincie] en eventueel jaartal])

[De raad van de gemeente [**naam gemeente**] **OF** provinciale staten van de provincie [**naam provincie**]];
gelezen het voorstel van [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] van [**datum en nummer**];
gelet op de artikelen 18.20, [tweede **OF** derde lid], en 18.23, eerste lid, aanhef en [onder a **OF** b], van de Omgevingswet en [artikel 149 van de Gemeentewet **OF** artikel 145 van de Provinciewet];
gezien het advies van de [**naam commissie**];
[besluit **OF** besluiten] vast te stellen de volgende verordening:

Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) [naam [gemeente OF provincie] en eventueel jaartal]

Artikel 1. Definities
In deze verordening en daarop berustende bepalingen wordt onder betrokken wetten verstaan: Omgevingswet en Wet milieubeheer, voor zover paragraaf 18.3.3 van de Omgevingswet van overeenkomstige toepassing is verklaard.

Artikel 2. Reikwijdte
Deze verordening is van toepassing op de uitvoering en handhaving van de betrokken wetten door of in opdracht van [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten].

Artikel 3. Betrokkenheid van [de raad OF provinciale staten]
[De raad ziet **OF** Provinciale staten zien] toe op de hoofdlijnen van het door [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] gevoerde beleid voor de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van de betrokken wetten.

Artikel 4. Kwaliteitsdoelen
1. [Burgemeester en wethouders **OF** Gedeputeerde staten] beoordelen de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van de betrokken wetten in het licht van daarvoor door hen gestelde doelen in de uitvoerings- en handhavingsstrategie.
2. De doelen in de uitvoerings- en handhavingsstrategie voor de betrokken wetten hebben in ieder geval betrekking op:
   a. de dienstverlening;
   b. de uitvoeringskwaliteit van diensten en producten;
   c. de financiën;
   [*d. [**… (andere onderwerpen)**]*].

Artikel 5. Kwaliteitsborging
1. Op de uitvoering en handhaving van de betrokken wetten door of in opdracht van [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] zijn de actuele kwaliteitscriteria van toepassing die in landelijke samenwerking tussen bevoegde gezagen ontwikkeld en beschikbaar gesteld zijn inzake de beschikbaarheid en de deskundigheid van organisaties die met de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van de betrokken wetten zijn belast.
2. Over de naleving van de kwaliteitscriteria doen [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] jaarlijks mededeling aan [de raad **OF** provinciale staten].
3. Voor zover de kwaliteitscriteria niet zijn of konden worden nageleefd, doen [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] daarvan gemotiveerd opgave.

Artikel 6. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op [het tijdstip waarop de Omgevingswet in werking treedt **OF** [**datum**]].
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) [**naam [gemeente OF provincie] en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld in de openbare [raadsvergadering **OF** vergadering van provinciale staten] van [**datum**].

De voorzitter,
De griffier,

Toelichting

*NB Deze toelichting is ook geschreven met het oog op de (mogelijke) keuzes die in de Model Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) gemaakt zijn. Als een individuele gemeente **OF** provincie op onderdelen andere keuzes maakt dan de modelverordening, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan de toelichting als basis dienen voor een door de gemeente **OF** provincie zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende ledenbrief gelezen te worden.*

Algemeen
Deze verordening regelt de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht door en in opdracht van [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] .

Achtergrond en aanleiding
In 2015 kwamen de VNG en het IPO met een uniforme modelverordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht. Deze uniforme modelverordening werd opgesteld omdat gemeenten, provincies en de gemeenschappelijke diensten die in hun opdracht werken, zich voor een gezamenlijke opgave gesteld zagen. De opgave was om in landelijk verband de kwaliteit van de uitvoering en handhaving te bevorderen, te borgen en te beoordelen bij de gedeelde zorg voor een gezonde en veilige fysieke leefomgeving (zie VNG ledenbrief Lbr. 15/055 van 7 juli 2015).
De grondslag van deze verordening werd destijds opgenomen in de artikelen 5.4 en 5.5 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo). Sindsdien zijn de kwaliteitscriteria 2.1, en later per 1 juli 2019, kwaliteitscriteria 2.2, voor de uitvoering van de Wabo ontwikkeld en beschikbaar gesteld in brede samenwerking tussen bevoegde gezagen. Het uitgangspunt voor de kwaliteitsbevordering is de in landelijke samenwerking opgestelde kwaliteitscriteria 2.2, die op basis van technische en maatschappelijke ontwikkelingen met betrokken partijen in landelijke afstemming zullen worden aangepast**.**
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (hierna: Ow) vervalt de Wabo als grondslag voor de verordening. De Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht)heeft de artikelen 18.20 en 18.23 van de Ow als grondslag en is om die reden opnieuw vastgesteld. De hierbij door [de raad **OF** provinciale staten] vast te stellen verordening volgt de Model Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht), die voor gemeenten en provincies gelijkluidend door de VNG en het IPO is opgesteld.

Reikwijdte: een brede verantwoordelijkheid voor kwaliteit
Deze verordening gaat uit van een brede verantwoordelijkheid van gemeenten en provincies voor kwaliteit. Dat wil zeggen dat als vertrekpunt wordt genomen dat alle uitvoerings- en handhavingstaken van [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] op grond van de Ow, onderwerp van de verordening vormen. Het gaat dan om thuistaken, die [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] “in eigen huis” verrichten, de basistaken die krachtens artikel 18.22 van de Ow in opdracht van [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten]door omgevingsdiensten worden verricht [*en de plustaken, die [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] naast de basistaken hebben belegd bij de omgevingsdienst*]. Behalve milieutaken betreft het dus ook uitdrukkelijk de zogenaamde "BRIKS-taken" (inzake bouw-, reclame-, inrit-, kap- en sloopvergunningen).
Deze verordening stelt regels die voor alle gemeenten en provincies gelijk zijn. In alle gevallen zullen [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] beleid moeten voeren over de kwaliteit (zie ook artikel 3). Dit beleid komt tot uitdrukking in de uitvoerings- en handhavingsstrategie, bedoeld in artikel 13.5 van het Omgevingsbesluit. Deze verordening regelt waarover de doelen van dit beleid ten minste moeten gaan. Deze verordening regelt bovendien dat de verrichtingen van [de gemeentelijke **OF** de provinciale] organisaties en de omgevingsdiensten, waar het de uitvoerings- en handhavingstaken betreft, in het licht van die doelen worden beoordeeld. Tot slot regelt de verordening dat [de raad **OF** provinciale staten], in het kader van het horizontale toezicht, inhoudelijk debat [voert **OF** voeren] over de hoofdlijnen van het meerjarige kwaliteitsbeleid dat [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] voeren.

Samenhang met andere domeinen
Onderwerpen die tot het bereik van de verordening behoren, kunnen onderdeel blijven uitmaken van andere thema's dan die van de fysieke leefomgeving alleen. De verordening belemmert bijvoorbeeld niet dat onderwerpen met betrekking tot fysieke veiligheid ook aan de orde kunnen komen in beoordelingen of rapportages op andere domeinen. Zoals bij de openbare orde en veiligheid binnen gemeenten, waar raakvlakken bestaan tussen bijvoorbeeld de Ow en de Alcoholwet, de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur en andere bijzondere wetten.

De uniforme regeling van de verordening betekent ook dat voor bijvoorbeeld de taken op grond van artikel 18.22, tweede lid, van de Ow geen specifieke, aanvullende eisen worden gesteld. Ook hier is het relevante kader breder dan de Ow alleen en vindt taakuitoefening plaats in samenwerking met andere bevoegde gezagen. De basis van de kwaliteitscriteria blijven ook hier de afspraken die in het kader van het Programma Uitvoering met Ambitie (PUMA) zijn gemaakt. De criteria voor de omgevingsdiensten met taken, bedoeld in artikel 18.22, tweede lid, van de Ow, zijn in Nederland hetzelfde. In afstemming met de andere bevoegde gezagen kunnen aanvullende afspraken gemaakt worden.

Hoofdlijnen van de verordening
De verordening vormt het kader voor de kwaliteit van de uitvoerings- en handhavingstaken op het terrein van de Ow door [de gemeente **OF** de provincie] en in opdracht daarvan handelende (omgevings)diensten. De verordening drukt commitment uit van [de raad **OF** provinciale staten] aan kwaliteit.
De verordening verbindt daarmee inhoudelijke ambities voor kwaliteit aan bestaande, deels in ontwikkeling zijnde, andere kaders die door procedurele of inhoudelijke normering van uitvoering en handhaving bijdragen aan deze kwaliteit. Denk bijvoorbeeld aan de Gemeentewet, de Provinciewet, de Ow, de Wet milieubeheer (hierna: Wm), de Algemene wet bestuursrecht en de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr). Bij ontwikkeling en bekendmaking van de kwaliteitscriteria worden deze kaders ook betrokken.

Van deze kaders is de Ow en daarop gebaseerde regelgeving wellicht de belangrijkste. Zo bevat artikel 13.5 e.v. van het Omgevingsbesluit procedurele regels voor het uitvoerings- en handhavingsbeleid en de vergunningverlening door het bevoegd gezag. Dit houdt in dat [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] verplicht zijn tot het stellen van doelen, het identificeren van activiteiten ter uitvoering daarvan, de inrichting van de uitvoeringsorganisatie, het monitoren en het rapporteren daarover.
In de praktijk zijn bovendien verschillende kaders gebruikelijk voor het beoordelen van de kwaliteit door de omgevingsdienst (respectievelijk de eigen diensten), door [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] en tot slot door [de raad **OF** provinciale staten]. Vertrekpunt zijn de actuele kwaliteitscriteria (waarvan de toepassing is verankerd in artikel 5, zie de toelichting aldaar) en andere standaarden en methoden die door het bevoegde gezag al veel worden gehanteerd. Deze zijn ontwikkeld en worden verder ontwikkeld met als doel de kwaliteit van uitvoerings- en handhavingstaken te waarborgen en te bevorderen.
Of deze kaders gerealiseerd zijn en hoe deze bijdragen aan de kwaliteit van de uitvoering- en handhavingstaken, moet jaarlijks worden beoordeeld door [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten]. Hiervoor is input nodig van de omgevingsdiensten en van de interne [gemeentelijke **OF** provinciale] organisatie. [Burgemeester en wethouders **OF** Gedeputeerde staten] zullen dus beoordelen "of het goed gaat" op basis van de door henzelf geformuleerde beleidsdoelen voor in ieder geval de dienstverlening, uitvoeringskwaliteit van producten en diensten of de financiën (artikel 4, tweede lid, onder a tot en met c). Daarnaast zijn ook andere doelen mogelijk. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan de veiligheid of de duurzaamheid (in de zin van natuur en een goede omgevingskwaliteit) met inbegrip van daarvoor geselecteerde indicatoren.

Uiteindelijk zullen [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten]hierover verantwoording afleggen aan [de raad **OF** provinciale staten] (horizontale verantwoording). De leden van [de raad **OF** provinciale staten] vormen immers ook een eigen oordeel "of het goed gaat” in het licht van de kwaliteit van de leefomgeving. De politiek-bestuurlijke overwegingen van [de raad **OF** provinciale staten] zullen betrekking hebben op de meerjarige hoofdlijnen van het beleid, niet op de organisatorische kwesties van bezetting die tot de competentie van de directeuren van de diensten behoort. Daarbij zal ook het verband gelegd kunnen worden tussen de strategische plannen en visies over de hoofdlijnen van het omgevingsbeleid binnen [de gemeente **OF** de provincie], zoals vastgelegd in de omgevingsvisie. [De raad oefent **OF** Provinciale staten oefenen] invloed uit op de formulering van doelen en indicatoren door [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] en op de bijstelling daarvan zoals bijvoorbeeld welke informatie [de raad wil **OF** provinciale staten willen] terugzien in de verantwoordingsrapportages van [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten]. In die zin worden de kaders voor de beoordeling van [de raad **OF** provinciale staten] overgelaten aan het politieke debat.

Zo ordent de verordening de kwaliteit van uitvoering en handhaving, door de betrokken actoren met elkaar te verbinden vanuit ieders competentie:
- De organisaties werken overeenkomstig de actuele kwaliteitscriteria met betrekking tot deskundigheid en beschikbaarheid, en leggen rekenschap af aan [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] die hiervoor verantwoording afleggen aan de raden en provinciale staten.

- [Burgemeester en wethouders **OF** Gedeputeerde staten] zijn, als bevoegd bestuursorgaan, belast met het stellen van beleidsdoelen voor de kwaliteit van de uitvoerings- en handhavingstaken overeenkomstig de procesregels van het Omgevingsbesluit,
- [De raad oefent **OF** Provinciale staten oefenen] horizontaal toezicht uit op [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] en [gebruikt **OF** gebruiken], waar nodig, de - krachtens de [Gemeentewet **OF** Provinciewet] en de Wgr] - aan [haar **OF** hen] toekomende mogelijkheden.

Impact van deze verordening: meer dan regels alleen
Deze verordening is een blijvend kader voor het bevorderen, beoordelen en borgen van de kwaliteit van uitvoering en handhaving. Blijvende goede verrichtingen in dit kader vergen meer dan regels alleen. De kwaliteitscriteria zijn in dat kader in 2019 geactualiseerd naar een versie 2.2. Om de kwaliteitscriteria up-to-date te houden zullen deze op termijn in brede samenwerking met [andere gemeenten en provincies en omgevingsdiensten **OF** andere provincies en gemeenten en omgevingsdiensten] geactualiseerd moeten worden. Hetzelfde geldt voor de doelen en de daarvoor gehanteerde indicatoren, die door bevoegde gezagen worden gebruikt.

Interbestuurlijke regeldruk, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid
Deze verordening beoogt zo veel mogelijk aan te sluiten bij bestaande rapportage- en informatiestromen, op basis van afdelingen 13.2 en 13.3 van het Omgevingsbesluit en de organieke wetgeving (Gemeentewet, Provinciewet en Wgr). De verordening introduceert geen nieuwe rapportageverplichtingen maar vereist wel extra input voor bestaande rapportages. Een goede, tijdige en transparante uitvoering van de bestaande verplichtingen faciliteert ieders rol in de kwaliteitsketen. De verordening is vanuit deze bestaande competentieverdeling gericht op horizontaal toezicht. Van regeldruk voor burgers en bedrijven is geen sprake.

Artikelsgewijs
Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 1. Definities
In dit artikel zijn geen begrippen opgenomen die al zijn gedefinieerd in de Ow.
Als *betrokken wetten* worden aangemerkt de Ow zelf, en de Wm, voor zover bij of krachtens die wetten is bepaald dat paragraaf 18.3.3 van de Ow van overeenkomstige toepassing is. Dat de Wm van toepassing is, is bepaald in artikel 18.1a van de Wm. Op de uitvoering of handhaving van een geheel andere wet, zoals bijvoorbeeld de Alcoholwet, is deze verordening niet van toepassing (wat onverlet laat dat over overlappende onderwerpen elders wordt gerapporteerd, zie het algemeen deel van de toelichting).
Het begrip omgevingsdienst is niet apart gedefinieerd omdat hiervoor is aangesloten bij de omgevingsdiensten waarvan melding wordt gemaakt in artikel 18.21 van de Ow.

Artikel 2. Reikwijdte
De reikwijdte van de verordening heeft een inhoudelijke afbakening en een afbakening naar bevoegd gezag. Ten eerste moet het gaan om de uitvoering of handhaving van de betrokken wetten. De terminologie “uitvoering en handhaving” duidt op de uitvoerings- en handhavingstaak, bedoeld in artikel 18.20 van de Ow. “Uitvoering en handhaving” betekent dan vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dat wil zeggen alle taken tot uitvoering of handhaving van de Ow en van de Wm, voor zover dat in die wet is bepaald. Zie daarover de toelichting bij artikel 1. Ten tweede moet het gaan om de uitvoering of handhaving door of in opdracht van [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten]. De verordening is dus van toepassing als het gaat om de uitvoering van de betrokken wetten door [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] zelf of, in opdracht van [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] door een omgevingsdienst of een private partij (maar vanwege [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten]). Uitvoering van de Ow of de Wmdoor andere bevoegde gezagen, zoals [het provinciebestuur en andere gemeentebesturen **OF** de gemeentebesturen of andere provinciebesturen] die hun verordeningen op basis van hetzelfde model vaststellen, het waterschapsbestuur of de minister van Infrastructuur en Waterstaat of de minister van Economische Zaken en Klimaat, valt buiten het bereik van deze verordening. Waar hier wordt gesproken over de uitvoering of handhaving van taken door of in opdracht van het bevoegd gezag wordt gedoeld op de uitvoering door [gemeentelijke **OF** provinciale] diensten en regionale uitvoeringsdiensten.

Nadere toelichting bij te maken keuze
In dit artikel moet een keuze gemaakt worden tussen burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten.

Artikel 3. Betrokkenheid van [de raad OF provinciale staten]
Dit artikel is van belang voor de rolverdeling tussen [de raad en burgemeester en wethouders **OF** provinciale staten en gedeputeerde staten]. Ingevolge de systematiek van afdelingen 13.2 en 13.3 van het Omgevingsbesluit, is de jaarlijkse beoordeling van en rapportage over kwaliteit een taak voor het bevoegd gezag. Dat wil zeggen: [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten]. Bezien vanuit [de Gemeentewet **OF** de Provinciewet], is kaderstelling juist de taak van [de raad **OF** provinciale staten].
De kaderstellende rol krijgt allereerst gestalte door de vaststelling van deze verordening als geheel. Daarnaast is het echter, gelet op de samenhang met afdelingen 13.2 en 13.3 van het Omgevingsbesluit, van belang uitdrukking te geven aan het feit dat [de raad **OF** provinciale staten] vooral vanuit de hoofdlijnen betrokken zijn bij het beleid en zullen toezien op de continuïteit van de kwaliteit over meerdere jaren.
Het horizontale toezicht door [de raad **OF** provinciale staten] op het (regionale) uitvoerings- en handhavingsbeleid door [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten], zal daarom plaatsvinden in het licht van het strategische beleid dat op hoofdlijnen wordt gevoerd voor de fysieke leefomgeving, zoals omgevingsvisies, milieubeleidsplannen en structuurvisies.
Artikel 3 richt zich tot [de raad **OF** provinciale staten]. Indirect is het artikel eveneens van belang voor [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten], en de omgevingsdiensten die in hun opdracht werken, omdat de rol van [de raad **OF** provinciale staten] zich juist bij de meerjarenprogrammering en hoofdlijnen laat gelden. Voor het waarmaken van deze rol, [beschikt de raad **OF** beschikken provinciale staten] reeds over de mogelijkheden die de organieke wetgeving biedt en de kaders die op strategisch niveau voor de fysieke leefomgeving in plannen en visies zijn vastgelegd.
Om deze rol waar te kunnen maken is het vanzelfsprekend van belang dat [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] [de raad **OF** provinciale staten] daartoe door tijdige informatieverstrekking in staat stellen. Dat daarvoor eveneens informatie van de omgevingsdienst van belang kan zijn, spreekt voor zich en is op grond van de Wgr en de opdrachten aan de omgevingsdiensten voldoende gewaarborgd.

Nadere toelichting bij te maken keuzes
In dit artikel moet een keuze gemaakt worden tussen de raad **OF** provinciale staten én tussen burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten.

Artikel 4. Kwaliteitsdoelen
Afdelingen 13.2 en 13.2 van het Omgevingsbesluit verplichten het bevoegd gezag (lees: [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten]) om beleid te formuleren voor de kwaliteit van de uitoefening van de uitvoerings- en handhavingstaken. Er is dan sprake van een uitvoeringsbeleid en handhavingsbeleid, waarover onderlinge afstemming plaats dient te vinden tussen de bevoegde gezagen op het niveau van de omgevingsdienst. Welk beleid moet worden geformuleerd laat het Omgevingsbesluit inhoudelijk open. Dit artikel strekt ertoe een inhoudelijke ambitie te geven aan de procesverplichting om kwaliteitsbeleid te vormen.
Ten eerste door voor te schrijven dat [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] naar de kwaliteit van de uitvoering en handhaving kijken in het licht van het geformuleerde (regionale) beleid, waarbij de doelen van dat beleid betrekking moeten hebben op een aantal voorgeschreven inhoudelijke thema's. Het gaat er daarbij telkens om die doelen te zien, niet vanuit elke mogelijke factor die daaraan kan bijdragen, maar vanuit het perspectief van de prestaties en kwaliteit van de uitvoering van de eigen organisaties. Het gaat dan in ieder geval om dienstverlening, uitvoeringskwaliteit van producten en diensten en financiën.
Er is voor gekozen in deze verordening geen voorschriften te geven over de te gebruiken indicatoren. Dat is in de eerste plaats een taak voor de bevoegde gezagen, die daarmee in de praktijk al ruime ervaring hebben.

Nadere toelichting bij te maken keuze eerste lid
Hier moet een keuze gemaakt worden tussen burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten.

[*Nadere toelichting bij te maken keuze tweede lid, onder d*
Hier kunnen ook andere onderwerpen worden opgenomen en zo nadere invulling worden gegeven aan de kwaliteitsdoelen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de veiligheid of de duurzaamheid (in de zin van natuur en een goede omgevingskwaliteit) met inbegrip van daarvoor geselecteerde indicatoren.
*Als een individuele gemeente **OF** provincie ervoor kiest om de verplichting van artikel 4, tweede lid, uit te breiden met andere onderwerpen, dan zullen zij zelfstandig de toelichting hier overeenkomstig aan dienen te passen.*]

Artikel 5. Kwaliteitsborging

Dit artikel geeft een verankering aan de kwaliteitscriteria 2.2 en de opvolgers daarvan. De kwaliteitscriteria worden door bevoegde gezagen in brede samenwerking opgesteld. De kwaliteitscriteria hebben betrekking op de deskundigheid van de uitvoerende en handhavende organisaties. De meest actuele versie van de kwaliteitscriteria worden door de VNG en het IPO (en andere organisaties) bekendgemaakt. Op het moment van vaststellen van deze verordening is de meest actuele set (kwaliteitscriteria 2.2 van 1 juli 2019) te vinden op: https://vng.nl/sites/default/files/vth_wabo_kwaliteitscriteria_versie_2.2_2019_deel_b.pdf. Vanwege de verdere ontwikkeling van de kwaliteitscriteria wordt dynamisch verwezen. Bij een volgende versie van de kwaliteitscriteria hoeft de verordening niet te worden aangepast.
Artikel 5 strekt ertoe te regelen dat van die kwaliteitscriteria voor de uitvoering van uitvoerings- en handhavingstaken in de praktijk gebruik gemaakt wordt. Het gaat immers om kwaliteitscriteria waaraan zorgvuldig en met grote deskundigheid is gewerkt door de betrokken bevoegde gezagen. Van belang is dat deze kwaliteitscriteria relevante input leveren voor de kwaliteit. Dat geeft vanzelfsprekend geen garantie dat de doelen die door [burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten] zijn gesteld op grond van artikel 4 ook zonder meer in alle gevallen worden gehaald. Het bereiken van deze doelen zal immers niet alleen afhankelijk zijn van de goede verrichtingen van de uitvoerende organisaties. Van de naleving van de kwaliteitscriteria zal daarom jaarlijks mededeling gedaan moeten worden aan [de raad **OF** provinciale staten]. Het gaat hier om een belangrijke inhoudelijke mededelingsplicht die kan worden meegenomen in bestaande jaarlijkse rapportages, in de op grond van afdelingen 13.2 en 13.3 van het Omgevingsbesluit op te stellen documenten.
Omgekeerd wil het evenmin zeggen dat, als de kwaliteitscriteria (nog) niet in alle relevante taken worden toegepast, dat de kwaliteit per definitie te wensen zal overlaten. In dit geval zal echter wel gemotiveerd moeten worden waarom de kwaliteitscriteria niet toegepast zijn, of konden worden, en hoe wel voor de gestelde kwaliteit wordt gezorgd. De kwaliteitscriteria zijn derhalve een cruciaal richtsnoer waarvoor, op grond van het derde lid, geldt: pas toe of leg uit, “comply or explain”.

Nadere toelichting bij te maken keuzes eerste tot en met derde lid
In het eerste tot en met derde lid moet een keuze gemaakt worden tussen burgemeester en wethouders **OF** gedeputeerde staten. In het tweede lid dient ook een keuze gemaakt te worden tussen de raad **OF** provinciale staten.

Artikel 6. Inwerkingtreding en citeertitel
Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de verordening. Overgangsrecht is niet nodig gelet op de aard van de gestelde regels.

Nadere toelichting bij te maken keuze eerste lid
Hier moet een keuze gemaakt worden voor de bepaling van de inwerkingtreding van deze verordening. Bij de tweede variant moet ook een datum worden ingevuld, gelijk aan of na de datum van inwerkingtreding van de Ow.

Nadere toelichting bij te maken keuze tweede lid
Hier moet een keuze gemaakt worden tussen naam gemeente **OF** naam provincie en eventueel het jaartal worden ingevuld.

omgevingsdienst Haaglanden

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Oplegnotitie

Vergadering Algemeen Bestuur
28 september 2023

Agendapunt	**7.1**	**Toetsing robuustheid ODH**

Op 17 juli 2023 heeft de staatssecretaris van he ministerie van Infrastructuur en Waterstaat de ODH verzocht om voor 1 oktober een toetsing uit te voeren omtrent de robuustheid van de Omgevingsdienst Haaglanden.

ODH voldoet aan 4 van de 6 kritische prestatie-indicatoren:
1. ODH voldoet met een omvang van het regionaal werkprogramma van ruim € 25 miljoen ruimschoots aan het vereiste minimum van € 16,5 miljoen, waarbij 90% van het eigen personeel in dienst is van ODH;
2. OHH voldoet aan de geldende kwaliteitscriteria voor zowel de milieutaken als de plustaken;
3. ODH heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie, maar dit is nog niet vastgelegd in een meerjarige innovatieagenda en nog niet als zodanig begroot;
4. ODH kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen;
5. ODH kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Ons opleidingsbudget is op dit moment echter lager dan de vereiste 3%;
6. ODH past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang in het werkpakket.

ODH zal met betrekking tot de punten 3 en 5 een plan van aanpak opstellen en u dit doen toekomen vóór 1 april 2024.

Bijlagen	• Brief aan staatsecretaris • Toetsingskader robuuste omgevingsdiensten ODH

Voorstel
Instemmen met de reactie richting staatssecretaris

omgevingsdienst Haaglanden

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Digitaal verzonden aan: postbusVTH@minienw.nl
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. de Staatssecretaris
Directie Omgevingsveiligheid & Milieurisico's
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum	Uw brief	Ons kenmerk	Afdeling	Contactpersoon
..	17 juli 2023		Bedrijfsvoering	Mw.mr. A.N. Goudswaard
Bijlage(n)	**Uw kenmerk**	**Zaaknummer**	**Team**	**Telefoonnummer**
2	IENW/BSK-2023/193231			06-13379235
Betreft				**E-mail**
Robuuste omgevingsdiensten – verzoek om toetsing				annemarie.goudswaard@odh.nl

Geachte mevrouw Heijnen,

Op 17 juli 2023 heeft u ons verzocht om voor 1 oktober een toetsing uit te voeren omtrent de robuustheid van de Omgevingsdienst Haaglanden. In deze brief en bijlage informeren wij u over de resultaten.

ODH voldoet aan 4 van de 6 kritische prestatie-indicatoren:
1. ODH voldoet met een omvang van het regionaal werkprogramma van ruim € 25 miljoen ruimschoots aan het vereiste minimum van € 16,5 miljoen, waarbij 90% van het eigen personeel in dienst is van ODH;
2. OHH voldoet aan de geldende kwaliteitscriteria voor zowel de milieutaken als de plustaken;
3. ODH heeft voldoende aandacht, capaciteit en budget voor innovatie, maar dit is nog niet vastgelegd in een meerjarige innovatieagenda en nog niet als zodanig begroot;
4. ODH kan risico's en veranderingen in de omvang van het overgedragen takenpakket opvangen;
5. ODH kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. Ons opleidingsbudget is op dit moment echter lager dan de vereiste 3%;
6. ODH past bij de identiteit van het werkgebied en er is sprake van samenhang in het werkpakket.

ODH zal met betrekking tot de punten 3 en 5 een plan van aanpak opstellen en u dit doen toekomen vóór 1 april 2024.

Op initiatief van de provincie zijn wij, samen met de vier andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en onze besturen, in 2021 gestart met een ontwikkeltraject ter verbetering van de taakuitvoering.
Binnen deze doorontwikkeling pakken wij thema's op die aansluiten bij het IBP VTH en dit programma versterken. Het gaat hierbij om de thema's informatievoorziening en digitalisering zoals de altijd actuele digitale vergunning en het datalab, verbeteren van onze gezamenlijke positie op de arbeidsmarkt door o.a. een betere arbeidsmarktcommunicatie en een gezamenlijk traineeship te ontwikkelen, een betere afstemming tussen straf- en bestuursrecht en uitbouwen van de kennisuitwisseling, waaronder circulair en energie. Dit traject heeft al geleid tot een intensievere samenwerking tussen onze omgevingsdiensten, waarbij op meer dan 100 thema's en onderwerpen wordt samengewerkt en kennis uitgewisseld.

Deze doorontwikkeling zien wij als een continu verbeterproces en een sterke impuls voor het IBP.

Wij hopen u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd en zien verdere samenwerking in het kader van het IBP VTH met vertrouwen tegemoet.

Met vriendelijke groet,

De voorzitter van het Algemeen Bestuur,

M.R. Ferwerda MSc.

Bijlage 6 Toetsingskader

Inleiding
Alle omgevingsdiensten moeten aan de 6 genormeerde kpi's voldoen. Deze normen geven de ondergrens aan. Het staat partijen in het belang van de bescherming van de leefomgeving uiteraard vrij om daarbovenop extra te investeren. Alle criteria en kpi's voor robuustheid dienen in samenhang te worden toegepast. Een omgevingsdienst kan dan volledig robuust zijn, of op een of meer onderdelen versterking behoeven. Een inhoudelijk toetsingskader (ook in samenhang met de visitaties) biedt houvast voor de verdere doorontwikkeling van de omgevingsdiensten en daarmee versterking van het VTH-stelsel. Na de vaststelling of aan de 6 vastgestelde kpi's wordt voldaan, is het aan het regionaal bestuur om te bepalen wat gelet op het voldoen aan randvoorwaarden, criteria en kpi's nodig is om de omgevingsdienst robuust te laten zijn. Dit dient te worden vastgelegd in een door het bestuur vastgesteld plan van aanpak c.q. verbeterplan. Deze manier van toetsen biedt ruimte om ook te kijken naar het stelsel van omgevingsdiensten in het geheel.

Randvoorwaarden

1) Wordt aan alle randvoorwaarden voldaan zoals opgenomen in de door het BO IBP VTH vastgestelde notitie? Zo nee, neem in pva op wat daarvoor moet gebeuren.

	Ja	Nee
Alle gemeenten en provincies nemen deel aan de omgevingsdienst en hebben alle basistaken volledig overgedragen	x	
De governance is ingericht, er is sprake van goed opdrachtgeverschap en opdrachtnemerschap, onafhankelijkheid en gezag het accounthouderschap is ingevuld, de directeur heeft een stevige positie en mandaat (als aan 1 van deze onderdelen niet wordt voldaan dan nee invullen) (heeft samenhang met pijler 5)	x	
Voor de minimale omvang telt uitsluitend de omzet van de basis- en milieugerelateerde taken. Er is een duidelijk onderscheid tussen deze taken en de niet milieugerelateerde plustaken	x	
Er wordt zelfstandig voldaan aan de minimale normen voor robuustheid	x	
Zijn er specifieke kennisgebieden of taken die door een andere dienst worden uitgevoerd? Zo ja, specificatie in pva met daarbij de gemaakte afspraken over o.a. verantwoording	x	
Bij de toetsing wordt rekening gehouden met de robuustheid in de toekomst (meerjarig perspectief, waarbij ook onderscheid wordt gemaakt tussen structurele en incidentele middelen)	x	

Innovatie
De omgevingsdienst moet in staat zijn tijdig en adequaat producten en diensten te ontwikkelen met het oog op toekomstige opgaven. Er dient daartoe voldoende aandacht, capaciteit en budget te zijn voor innovatie. Onder innovatie wordt verstaan: een sterk vernieuwd product (bv. wijze van monitoring), dienst (bv. digitaal inzien van vergunningen), proces (bv. vergunningverlening of digitaal opsporen) of manier van werken (bv. toezicht met behulp van drones). Innovatie mag niet ten laste komen van het primaire proces. Op enig moment worden de ontwikkelde innovaties onderdeel van het primair proces. Uit de (meerjarige) innovatiekalender moet blijken hoe innovatie binnen de organisatie is geagendeerd en georganiseerd.

2) Is er een (meerjarige) innovatieagenda?

ODH voldoet niet aan deze kpi:

Op dit moment heeft ODH geen meerjarige innovatie agenda. Gezien alle ontwikkelingen bestaat daartoe zeker de behoefte die mede in het nieuwe Koersplan wordt geadresseerd.

ODH vierde dit jaar zijn 10-jarig bestaan. De dienst heeft de opstartfase en daarmee samenhangende existentiële vraagstukken achter zich gelaten en richt zich op de doorontwikkeling van de organisatie en innovatie. In alle afdelingen van de organisatie worden projecten opgezet die deze ambitie uitwerken.

Om dit goed in balans te houden wordt gewerkt aan een nieuw Koersplan voor de periode 2023 t/m 2027. Op basis van het nieuwe Koersplan wordt ook het huidige IV beleid geactualiseerd en zal een innovatieagenda worden opgesteld.

a) Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva aanpak opnemen hoe deze innovatieagenda er gaat komen.

Dit aspect zal in het plan van aanpak worden opgenomen en maakt onderdeel uit van onze ambitie zoals verwoord in het Koersplan 2023-2027.

b) Zo ja, is er vrij besteedbaar budget voor innovatie?

ODH voldoet niet aan deze kpi:

Op dit moment is innovatie niet apart op de begroting geraamd en om die reden is er ook geen budget opgenomen.

Wij zullen alle activiteiten bundelen en daarvoor een apart budget alloceren.

i. Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva aanpak opnemen hoe dit vrij besteedbare budget er gaat komen.

Dit aspect zal in het plan van aanpak worden opgenomen.

ii. Zo ja, voldoet dit aan het percentage van minimaal 1% van de begroting? Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In pva opnemen hoe dat er gaat komen.

Dit aspect zal in het plan van aanpak worden opgenomen.

Sturing
De dienst kan relatie leggen tussen werk, mensen en geld.

De omgevingsdienst heeft een opleidingsprogramma met daarin opgenomen het reguliere onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden én de benodigde investeringen in opleiding en training t.b.v.

nieuwe kennis, kunde en vaardigheden.

ODH voldoet aan deze kpi:

ODH investeert continu in de ontwikkeling en groei van werknemers door middel van opleiding en training. Dit draagt bij aan zowel individuele als organisatorische succesfactoren. Het opleidingsprogramma bestaat enerzijds uit deskundigheidsontwikkeling vanuit het vakgebied op basis van actualiteit en kwaliteitscriteria en anderzijds persoonlijke ontwikkeling op functie- en organisatiecompetenties. Hiertoe zijn leerlijnen ontwikkeld. Leerlijnen maken per functie(groep) en vakgebied inzichtelijk welke kennis moet worden opgedaan en welke vaardigheden, kennis en competenties getraind moeten worden.

3) *Het opleidingsbudget voor het onderhoud van kennis, kunde en vaardigheden is tenminste 3% van de loonsom. De begroting dekt de benodigde middelen voor de uitvoering van het opleidingsprogramma (De gehanteerde definities voor de opleidingsuitgaven en het loonkostenbudget zijn conform het A&O fonds gemeenten).*

a. Zo ja, wat is het percentage?

ODH voldoet niet aan deze kpi:

Er is een opleidingsbudget beschikbaar van 2,3% van de loonsom en dit wordt ingezet voor zowel het primaire als ondersteunende proces.

b. Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In plan van aanpak opnemen hoe deze er gaat komen.

Dit aspect zal in het plan van aanpak worden opgenomen.

De omgevingsdienst beschikt over een business-intelligence (BI) strategie. Die beschrijft o.a. hoe de organisatie gegevens verzamelt, analyseert en benut om beslissingen te nemen en welke ambities men heeft met het beoogde resultaat en hoe dat te realiseren. Het advies is dat de omgevingsdienst drie fte in dienst heeft die werkzaam zijn op het gebied van BI.

4) *Beschikt de omgevingsdienst over een business-intelligence strategie?*

a. Zo ja, waar blijkt dat uit? Hoeveel fte is beschikbaar voor deze werkzaamheden?

ODH voldoet aan deze kpi:

Reguliere rapportages over onder meer voortgang en lopende zaken maken onderdeel uit van het zaaksysteem. Daar waar de reguliere systeemrapportages niet voldoen, zet ODH Business Intelligence (BI) in. BI heeft een breder bereik, en kan, behalve uit het zaaksysteem, informatie opvragen, combineren en aggregeren uit eigen andere systemen én uit externe registers en kennisbanken.

Binnen de ODH zijn meer dan drie FTE bezig met Business Intelligence in alle drie afdelingen.

b. Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. In plan van aanpak opnemen hoe deze strategie er gaat komen

Niet van toepassing

Kwaliteitscriteria

5) Wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria (voor alle taken)?
    a. Zo ja beschrijf waar dat uit blijkt.

ODH voldoet aan deze kpi:

Dit wordt jaarlijks aan het eind van het jaar getoetst.
De vereiste competenties en kennis benoemd in de functiebeschrijving en staan in ons systeem MyForms. Het hieraan voldoen wordt in de reguliere HR-gesprekken besproken. Hieruit kunnen ontwikkelafspraken volgen. De op medewerkersniveau relevante elementen van de kwaliteitscriteria per medewerker worden vastgelegd in Myforms. Daarmee kan ook op organisatieniveau eenvoudiger worden gezien of we voldoen. Mochten de competenties onvoldoende zijn dan volgt een opleidings- of traineeprogramma.
De kwaliteitscriteria gebruiken wij ook als opleidingspad voor medewerkers.

    b. Zo nee, wat is daarvoor nodig (opnemen in pva)?

Niet van toepassing

Congruentie en samenhang werkgebied

6) Is het werkgebied congruent met het karakter van het werkgebied en de maatschappelijke opgaven?
    a. Zo ja, waar blijkt dat uit?

ODH voldoet aan deze kpi:

Het werkgebied van ODH is congruent met de grenzen van de Veiligheidsregio Haaglanden en de GGD Haaglanden. De entiteit Haaglanden bestaat jarenlang, ver voor de oprichting van ODH, en samenwerken wordt binnen Haaglanden als natuurlijk ervaren.

Het karakter van het werkgebied van ODH is overzichtelijk; het bestaat voor het grootste gedeelte uit twee componenten, namelijk stedelijk-/kustgebied en glastuinbouw. Op beide gebieden kan de ODH zich expert noemen en voor beide werkgebieden heeft ODH voldoende expertise in huis.

Het werkgebied van ODH is congruent met de maatschappelijke opgaven van enerzijds Haaglanden als onderdeel van de Randstad en anderzijds de uitdagingen en ontwikkelingen van het grootste glastuinbouwgebied van Nederland.

    b. Zo nee, welke mogelijkheden zijn er om die congruentie te bereiken (opnemen in pva)?

Niet van toepassing

Omvang

7) Hoe groot is de omvang van het regionaal werkprogramma (VTH-uren) (inclusief ketentoezicht), uitgesplitst naar basistaken en milieugerelateerde plustaken en overige plustaken (inclusief overhead)?

ODH voldoet aan deze kpi:

€ 25.720.100, zie de tabel in de bijlage. Deze is overgenomen uit de Staat van de VTH 2023, het 2-jaarlijkse onderzoek van afgelopen augustus. Het beeld voor 2023 wijkt hier niet noemenswaardig van af.

8) Voldoet de omvang van de omzet voor basis- en milieugerelateerde plustaken (inclusief overhead) aan de vastgestelde geïndexeerde norm van € 16,5 miljoen?

    a. Zo ja, wat is de capaciteitsverdeling over de verschillende benodigde functies en is minimaal 80% van de medewerkers in vaste dienst?

ODH voldoet aan deze kpi:

Capaciteitsverdeling eigen personeel versus inhuur is 90:10

    b. Zo nee, zijn er mogelijkheden om aan die omzet te komen door de uitbreiding met milieugerelateerde plustaken door de huidige deelnemers, waarbij de uitgebreide taken voldoen aan de kwaliteitscriteria? Of zijn er mogelijkheden om de capaciteitvoor basis- en milieugerelateerde taken op te plussen? Beschrijf dit in het pva. Geef daarbij ook aan welke stappen er worden gezet om 80% van de medewerkers in vaste dienst te krijgen.

Niet van toepassing

Continuïteit

9) Zijn er i.v.m. het efficiënter kunnen werken (o.a. door robuustere overhead) mogelijkheden voor de uitbreiding met niet-milieugerelateerde plustaken, waarbij de uitgebreide taken voldoen aan de kwaliteitscriteria?

ODH voldoet aan deze kpi:

ODH voert voor alle opdrachtgevers zowel de basistaken als vrijwel alle plustaken uit op alle milieugebieden (uitzondering zijn de bodemtaken voor één kleinere gemeente. Namens de Provincie Zuid-Holland voeren wij onder andere vergunningverlenende taken voor de Waterwet en de Wet natuurbescherming uit voor de hele provincie (=52 gemeenten). ODH voert op het gebied van duurzaamheid, energiebesparing en asbest voor diverse deelnemers structureel extra taken uit. Het werkpakket van ODH is breed en stevig.
Op dit moment voert de ODH geen Bouw- en woningtoezichtstaken (BWT) uit. Dat is op dit moment geen doelstelling van de ODH. We richten ons op het versterken van onze rol in het brede milieuveld.

10) Welke afspraken zijn gemaakt in de gemeenschappelijke regeling over het terugnemen van (milieugerelateerde)plustaken?

ODH voldoet aan deze kpi:

Volledig uittreden is alleen mogelijk indien het algemeen bestuur een unaniem voorstel doet tot uittreding. Uittreding vindt plaats indien de bevoegde bestuursorganen van alle deelnemers instemmen met de afwikkeling van de financiële en organisatorische gevolgen daarvan. Deze regeling geldt ook bij het terughalen van taken door een deelnemer. De GR heeft diverse bepalingen die dit regelen. De voorwaarde van unanimiteit biedt waarborgen voor een zorgvuldig proces.

11) Zijn deze afspraken toereikend om ook bij terugname robuust te kunnen blijven?

a. Zo ja, waar blijkt dat uit?

ODH voldoet aan deze kpi:

Gezien de grootte van ODH zou de robuustheid alleen mogelijk worden aangetast als een van de grotere deelnemers volledig zou uittreden en dat scenario is niet realistisch. Het terugnemen van taken is op dit moment totaal niet aan de orde, integendeel, deelnemers hebben hun takenpakket voor ODH de afgelopen jaren uitgebreid, zie ook de toelichting onder 9.

Zo nee, wat moet er worden geregeld om ook bij terugname robuust te kunnen blijven (opnemen in pva)?

Niet van toepassing

De omgevingsdienst brengt, conform de voorschriften uit de BBV, bij de begroting en de jaarrekening het weerstandsvermogen in beeld. Doel van het weerstandsvermogen is om afdoende algemene reserve te hebben voor geïdentificeerde risico's en onverwachte operationele tegenvallers. Er vindt jaarlijks een actualisatie van de bepaling van het weerstandsvermogen plaats, op basis van een actuele risicobeoordeling. Daarbij wordt ook de mogelijke financiële impact van risico's wordt geactualiseerd.

12) Heeft de omgevingsdienste een weerstandsratio van minimaal 0,8?

a. Zo ja, wat is de ratio?

ODH voldoet aan deze kpi:

De algemene reserve bedraagt maximaal 5% van de structurele lasten = 5% van 25.720.100 = € 1.286.000. De stand van de algemene reserve per 31-12-2022 is volgens jaarrekening 2022 = € 1.257.100.

b. Zo nee, is expliciet (in de GR of in beleidsregels) vastgelegd dat (bepaalde) risico's worden opgevangen door deelnemers?

Niet van toepassing

c. *Zo nee, de dienst voldoet niet aan deze kpi. Opnemen in pva hoe aan weerstandsratio van minimaal 0,8 wordt voldaan danwel beschrijven hoe vastgelegd gaat worden dat risico's worden opgevangen door de deelnemers.*

Niet van toepassing

13) Als robuustheid niet te bereiken is met uitbreiding van taken of opplussen van capaciteit, welke mogelijkheden voor fusies zijn er gelet op het voldoen aan de omzetnorm voor basis- en milieugerelateerde plustaken en de vereiste congruentie met het werkgebied? Uitleggen in pva wat de af/overwegingen in dit kader zijn geweest m.n. m.b.t. de congruentie.

ODH voldoet aan deze kpi:

ODH is zelfstandig robuust en van een mogelijke fusie is op dit moment geen sprake. ODH werkt samen met de andere diensten binnen Zuid-Holland en in die context worden de ontwikkelingen bekeken.

14) Zijn daar al (oriënterende) gesprekken over gevoerd? Graag uitkomsten opnemen in het pva.

Niet van toepassing

15) Wordt met de beoogde fusie voldaan aan alle randvoorwaarden en genormeerde kpi's voor robuustheid?

a. Zo ja, vul een gecombineerd toetsingskader in.
b. Zo nee, beschrijf welke andere mogelijkheden er zijn om aan de robuustheidscriteria te kunnen voldoen.

Niet van toepassing